

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 66/2024-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených [REDACTED] proti postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5To/93/2018 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 5To/93/2018-5229 z 27. februára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnými sťažnosťami doručenými Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 24. apríla 2020 (doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], pozn.) a 27. apríla 2020 (doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], pozn.) domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5To/93/2018-5229 z 27. februára 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“), zároveň aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5To/93/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“). Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáhajú priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur každému z nich a náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Ústavný súd spojil obe ústavné sťažnosti uznesením č. k. PLs. ÚS 44/2020-6 z 26. augusta 2020 na spoločné konanie.

3. Z obsahu ústavných sťažností a ich príloh vyplýva, že sťažovatelia boli uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave ČVS: KRP-179/1-VYS-TT-2014 zo 6. marca 2014 obvinení zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona a 27. apríla 2015 bola prokurátorom Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „prokurátor“) proti sťažovateľom podaná obžaloba na Okresnom súde Galanta (ďalej len „okresný súd“).

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 3T/75/2015-5123 zo 16. apríla 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) sťažovateľov oslobodil spod obžaloby; na základe podaného odvolania prokurátora krajský súd napadnutým uznesením zrušil [podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pozn.] rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

5. Sťažovatelia k priebehu napadnutého konania a k postupu krajského súdu uviedli, že po vrátení veci okresným súdom krajskému súdu (17. júla 2018, pozn.) bola ich vec pridelená zákonnému sudcovi [REDAKOVANÉ], ktorý bol v tom čase predsedom senátu 5To krajského súdu. Následne sa podľa ich tvrdení nič nedialo viac ako 9 mesiacov, pričom prvé verejné zasadnutie bolo nariadené na 25. apríl 2019. Poukázali na to, že tento termín už nariadil nový predseda senátu [REDAKOVANÉ], avšak ani toto verejné zasadnutie sa neuskutočnilo (zrušené z dôvodu celokrajského školenia sudcov, pozn.). Nový termín verejného zasadnutia nariadil opäť predseda senátu [REDAKOVANÉ] na 16. máj 2019, avšak aj tento termín bol zrušený (z dôvodu práceneschopnosti sudcu, pozn.). Podľa sťažovateľov sa ďalší pol rok nič nedialo a ako ďalší termín verejného zasadnutia bol určený 21. november 2019, pričom ho nariadil pôvodný predseda senátu [REDAKOVANÉ]. Následne bol zrušený aj tento termín verejného zasadnutia a ako ďalší termín konania verejného zasadnutia bol určený 27. február 2020, ktorý však nariadil opäť nový (v poradí už tretí, pozn.) predseda senátu, a to [REDAKOVANÉ].

5.1. Sťažovatelia poukázali na to, že verejné zasadnutie 27. februára 2020 vykonal senát 5To krajského súdu v zložení – predseda senátu [REDAKOVANÉ] a sudkyne [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Na ňom bolo vydané aj napadnuté uznesenie krajského súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia namietajú, že čakali dlhých 19 mesiacov od predloženia odvolania na krajskom súde, pokým o ich odvolaní krajský súd napadnutým uznesením rozhodol, čo považujú za ústavnoprávne neakceptovateľné. Sú toho názoru, že prieťahy boli zavinené primárne v dôsledku početných a podľa nich účelových zmien v rozvrhoch práce krajského súdu. V súvislosti s namietanými prieťahmi upriamili pozornosť aj na to, že do dňa podania ústavných sťažností im nebolo doručené napadnuté uznesenie (jeho písomné vyhotovenie, pozn.).

7. Argumentáciu doplnili tým, že krajský súd pri rozhodovaní porušil zásadu neodňateľnosti zákonného sudcu. Namietali, že v ich veci rozhodol senát 5To krajského súdu, ktorého predsedom bol (od predloženia odvolania, pozn.) v poradí už tretí predseda tohto senátu, pričom podľa ich argumentácie jediným a skutočným zákonným sudcom v ich veci bol len sudca [REDAKOVANÉ], pretože práve jemu bola 17. júla 2018 vec pridelená náhodným výberom. Poukázali na to,

že im nebolo známe prečo a za akých okolností sa takto kreoval predmetný senát, že nepoznajú ani skutočné dôvody nahradenia a výmeny predchádzajúcich zákonných sudcov (že v priebehu konania nemali možnosť verifikovať zákonnosť v zložení senátu a relevantné informácie sa dozvedeli až po rozhodnutí krajského súdu a doručení zápisnice o verejnom zasadnutí konanom 27. februára 2020, pozn.). Doplnili, že sudca [REDAKOVANÉ] bol ešte aj na základe Dodatku č. 5 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2020 evidovaný ako člen trestnoprávneho kolégia krajského súdu, teda splňal zákonom určené predpoklady na výkon sudcovskej funkcie. Sú toho názoru, že v ich veci došlo k účelovým zmenám v zložení senátu na základe formálnych dodatkov k rozvrhu práce. Podľa nich účelové zmeny nie je možné akceptovať a ospravedlňovať ani z dôvodu dočasnej práceneschopnosti pôvodného zákonného sudcu, pretože by išlo len o alibistické zdôvodnenie vykonaných zmien v zložení senátu. Zároveň vo vzťahu k členke odvolacieho senátu (sudkyňi [REDAKOVANÉ], pozn.) namietali, že pôsobila už v prípravnom konaní v mesiacoch apríl a máj roku 2014 na okresnom súde v ich trestnej veci ako sudkyňa pre prípravné konanie a na realizovanie niektorých súdnych úkonov jej bol v tomto období predložený vyšetrovací spis, pričom 15. apríla 2014 ustanovovala v trestnej veci aj obhajcu (podľa § 40 Trestného poriadku, pozn.), preto podľa nich mala byť *a priori* (s poukazom na § 31 ods. 3 Trestného poriadku, pozn.) vylúčená z rozhodovania na súde vyššieho stupňa. Spochybnili aj príslušnosť senátu 5To krajského súdu rozhodovať o odvolaní prokurátora (podanom proti rozsudku okresného súdu, pozn.). Odôvodnili to tým, že už v čase po podaní obžaloby (27. apríla 2015, pozn.) v ich veci bola podľa ich názoru na krajskom súde založená na rozhodovanie o opravných prostriedkoch príslušnosť senátu 3Tos (keď krajský súd v tomto senáte uznesením sp. zn. 3Tos/94/2016 z 26. júla 2016 rozhodoval o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3T/75/2015 z 20. júna 2016, pozn.). V danom prípade išlo o rozhodovanie vzťahujúce sa na sťažovateľa [REDAKOVANÉ] týkajúce sa trvania dôvodov jeho väzby [podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] a uloženého mu obmedzenia [podľa § 82 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pozn.]. Tvrdia, že preto je tento (senát 3Tos, pozn.) jediným zákonným senátom na rozhodovanie o všetkých opravných prostriedkoch.

III.

Prehľad procesných úkonov

8. Ústavný súd si v súvislosti s doručenými ústavnými sťažnosťami sťažovateľov už pred predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti od krajského súdu vyžiadal spisový materiál vzťahujúci sa na odvolacie konanie – na napadnuté konanie krajského súdu, ako aj spisový materiál okresného súdu, ktorý vo veci koná ako súd prvého stupňa. Z obsahu krajským súdom predloženého zberného spisu (ako aj na vec sa vzťahujúceho vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu, pozn.) vyplýva, že po doručení odvolania prokurátora (na okresnom súde podané 13. júna 2018, pozn.) proti rozsudku okresného súdu bolo predmetné odvolanie okresným súdom krajskému súdu predložené 17. júla 2018. Na základe dodatku č. 21 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2018 (z 15. októbra 2018, pozn.) bolo k 17. októbru 2018 zmenené zloženie senátu vo veci sťažovateľov (nové zloženie senátu – predseda senátu [REDAKOVANÉ] a sudcovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]). Dňa 8. februára 2019 bol nariadený termín verejného zasadnutia na 25. apríl 2019, ktorý bol však 11. marca 2019 z dôvodu celokrajského školenia sudcov zrušený a bol určený nový termín na 16. máj 2019. Aj tento termín

bol však z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu zrušený (k zrušeniu došlo 14. mája 2019, pozn.). Následne na základe dodatku č. 14 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2019 (z 28. júna 2019, pozn.) bolo k 1. júlu 2019 opäť zmenené zloženie senátu (nové zloženie senátu – predseda senátu [REDAKOVANÉ] a sudcovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]). Pôvodnému zákonnému sudcovi [REDAKOVANÉ] bola vec vrátená (po ukončení jeho práceneschopnosti, pozn.) 12. augusta 2019 (zloženie senátu – predseda senátu [REDAKOVANÉ] a sudcovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]). Dňa 15. októbra 2019 bol nariadený termín verejného zasadnutia na 21. november 2019, ktorý však bol z dôvodu čerpania dovolenky predsedom senátu 29. októbra 2019 zrušený.

9. Opatrením z 12. decembra 2019 bol ako nový sudca spravodajca (podľa bodu 20 Všeobecných zásad a pravidiel zapisovania a pridelenia vecí platných na všetkých úsekoch krajského súdu pre rozvrh práce na rok 2019, pozn.) vo veci sťažovateľov určený [REDAKOVANÉ] (z dôvodu, že pôvodný sudca spravodajca [REDAKOVANÉ] od 13. novembra 2019 čerpal riadnu dovolenku za rok 2018 zo zdravotných dôvodov a bol predpoklad, že táto bude následne pokračovať jeho práceneschopnosťou, pozn.). Opatrenie bolo prijaté z dôvodu, aby nedochádzalo k vzniku zbytočných prietahov. Následne opatrením z 27. februára 2020 bola ako zastupujúca členka senátu určená sudkyňa [REDAKOVANÉ] (z dôvodu pretrvávajúcej práceneschopnosti pôvodného sudcu spravodajcu [REDAKOVANÉ], pozn.). Predmetné opatrenie bolo vydané na základe dodatku č. 3 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2020 (z 31. januára 2020, pozn.). Dňa 3. februára 2020 bolo nariadené verejné zasadnutie na 27. február 2020, na ktorom bolo napadnutým uznesením rozhodnuté o podanom odvolaní prokurátora proti rozsudku okresného súdu. Spis bol krajským súdom okresnému súdu vrátený 2. apríla 2020 a napadnuté uznesenie bolo krajskej prokuratúre doručené 1. apríla 2020. Sťažovateľom bolo napadnuté uznesenie doručované okresným súdom (pokyn bol daný 6. apríla 2020 a vybavený bol 16. apríla 2020, pozn.), pričom sťažovateľ [REDAKOVANÉ] si zásielku prevzal 20. mája 2020 a sťažovateľ [REDAKOVANÉ] si zásielku prevzal 22. mája 2020 (podľa doručeníek nachádzajúcich sa vo vyžiadanom súdnom spise okresného súdu, pozn.). Z predmetných doručeníek vyplýva, že prvý záznam o vykonávanom doručení je u sťažovateľov z 21. apríla 2020, resp. z 23. apríla 2020 a ich obhajcom bolo napadnuté uznesenie doručené 22. apríla 2020, resp. druhému obhajcovi (ktorý sťažovateľov zastupuje aj v konaní pred ústavným súdom, pozn.) 22. mája 2020 (pričom tu bola zásielka na pošte uložená ešte 22. apríla 2020, pozn.).

IV.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

10. Podstatou ústavných sťažností je namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny) napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj namietané porušenie práva na konanie bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

IV.1. K namietanému porušeniu práva na konanie bez zbytočných prietáhov postupom krajského súdu:

11. Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom krajského súdu v napadnutom konaní v prvom rade uvádza, že z obsahu argumentácie sťažovateľov vyplýva, že existenciu prietáhov videli primárne v nečinnosti krajského súdu (v dôsledku podľa nich účelových zmien v rozvrhoch práce krajského súdu, pozn.). Zároveň namietali aj to, že im nebolo doručené ani písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia.

12. Z obsahu ústavným súdom vyžiadaného spisového materiálu (ako je uvedený aj v bodoch 8 a 9 tohto rozhodnutia, pozn.) jednoznačne vyplýva, že sťažovatelia v priebehu celého napadnutého konania krajského súdu do podania ústavných sťažností nepodali sťažnosť na nečinnosť v zmysle Trestného poriadku (§ 55 ods. 3 Trestného poriadku, pozn.).

13. Preto ústavný súd vo vzťahu k predmetu tejto časti ústavnej sťažnosti konštatuje, že podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovatelia nevyčerпали právne prostriedky, ktoré im priznáva zákon na ochranu ich základných práv a slobôd.

14. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

15. Ústavný súd na základe obsahu spisového materiálu krajského súdu v okolnostiach danej veci musí skonštatovať, že sťažovatelia mali možnosť práve v období opakovaného rušenia už nariadených termínov verejného zasadnutia krajského súdu uplatniť si tento účinný právny prostriedok na ochranu ich práv (sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, pozn.). Avšak opakovane konštatuje, že sťažovatelia si predmetnú sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku na ochranu svojich práv (ktorou by namietali túto v zásade úplnú nečinnosť vo veci konajúceho súdu, pozn.) neuplatnili vôbec počas celého priebehu napadnutého konania. Na tomto mieste preto ústavný súd pripomína, že keďže v ústavnej sťažnosti sťažovatelia vo vzťahu k postupu krajského súdu namietali primárne jeho nečinnosť, preto je o to zreteľnejšie, že mohli a mali ako účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv v rozhodnom období využiť práve sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

16. S poukazom na už uvedené a na znenie § 55 ods. 3 Trestného poriadku ústavný súd pri materiálnom prístupe k ochrane ústavnosti a teleologickej výklade daného ustanovenia považuje toto za aplikovateľné nielen pri absolútnej nečinnosti súdu, ale aj v prípadoch dlhších období jeho nečinnosti. Aj keď sa z prísne gramatického výkladu § 55 ods. 3 Trestného poriadku javí, že by malo ísť o úplnú nečinnosť, pod takúto nečinnosť je nutné podradiť aj stav, keď súd sporadicky nariadi pojednávanie, avšak s dlhými časovými odstupmi nečinnosti. Na konštatovanie

o riadnej činnosti súdu preto nepostačuje, ak vo veci uskutoční ojedinelý úkon, avšak v ostatnom období je v zásade nečinný (I. ÚS 496/2023).

16.1. Zároveň je však potrebné zdôrazniť aj to, že v prípade existencie tzv. extrémnych prietahov v postupe a konaní súdu (spravidla nad 8 až 10 rokov podľa okolností prípadu, pozn.) nie je namieste striktné vyžadovanie uplatnenia, resp. podania sťažnosti v zmysle § 55 ods. 3 Trestného poriadku pred podaním ústavnej sťažnosti. V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje aj na závery svojho rozhodnutia vo veci sp. zn. I. ÚS 288/2022, keď pri konaní trvajúcim približne 16 rokov od podania obžaloby už skonštatoval, že vzhľadom na extrémnu dĺžku konania ani neriešil nevyužitie tohto iného účinného prostriedku nápravy, pretože by sa tým odstránenie stavu namietaného porušovania práv už zjavne nedosiahlo. To však zjavne nebol prípad sťažovateľov v danej veci.

17. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (II. ÚS 31/09, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 82/2023, I. ÚS 83/2023, I. ÚS 496/2023). Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákon o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri rozsudok vo veci Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.).

18. Vzhľadom na to, že sťažovatelia nevyužili právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý im osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie boli oprávnení, bolo potrebné ich ústavné sťažnosti v tejto časti pri ich predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustné podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

19. Z obsahu spisových materiálov (krajského súdu a tiež aj okresného súdu, pozn.) však zároveň vyplýva aj tá skutočnosť, že v čase doručenia ústavných sťažností oboch sťažovateľov ústavnému súdu (24. apríla 2020, resp. 27. apríla 2020, pozn.) už bolo napadnuté uznesenie zo strany krajského súdu aj písomne vyhotovené. V čase podania ústavných sťažností tak krajský súd už evidentne ani svojím postupom nijak nemohol ovplyvniť priebeh napadnutého konania (teda ani postupom spočívajúcim v písomnom vyhotovovaní napadnutého uznesenia, keďže z obsahu spisového materiálu krajského súdu vyplýva, že písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia bolo spracované k 31. marcu 2020, pozn.). Spisový materiál sa zároveň (od 2. apríla 2020, pozn.) už nachádzal opäť na okresnom súde, ktorý ako prvostupňový súd následne napadnuté uznesenie procesným stranám v konaní aj doručoval (pričom priebeh doručovania tak nemôže byť na ťarchu krajského súdu, pozn.). Navyše, z doručeníek nachádzajúcich sa v spise okresného súdu (ako je to podrobne uvedené v bode 9 tohto rozhodnutia, pozn.) jednoznačne vyplýva, že obom sťažovateľom, ako aj ich právneho zástupcovi (ktorí ich zastupuje aj v konaní pred ústavným súdom o týchto ústavných sťažnostiach, pozn.) bolo napadnuté uznesenie okresným súdom (neúspešne z dôvodu neprebratia si zásielok, resp. prebratia si ich až mesiac od ich uloženia na pošte, pozn.) doručované ešte pred podaním týchto ústavných sťažností na ústavný súd. Preto sa aj tvrdenie sťažovateľov, resp. ich právneho zástupcu o nedoručení písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia javí ako nie úplne korektné poskytovanie faktov ústavnému súdu. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na argumentáciu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorý napríklad

vo svojom rozhodnutí z 18. mája 2004 vo veci č. 67208/01 – Řehák proti České republice skonštatoval, že sťažnosť je možné v zásade odmietnuť pre zneužitie práva, ak sa zakladá na vedome nepravdivých skutočnostiach, pričom takéto chovanie sťažovateľa je aj v rozpore s účelom práva individuálnej sťažnosti.

20. S poukazom na už uvedené preto ústavný súd zdôrazňuje, že ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva postupom všeobecného súdu (v danom prípade práva na konanie bez zbytočných prieťahov, pozn.), ústavný súd ju môže odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pričom uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republice, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009). Preto by bol v danej časti naplnený aj dôvod na odmietnutie ústavných sťažností podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnených.

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu napadnutým uznesením krajského súdu:

21. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu sťažovateľa upriamili pozornosť na tri okruhy námietok. Prvou je námietka vo vzťahu k členke odvolacieho senátu (sudkyňa [REDAKOVANÉ], pozn.), že táto pôsobila už v prípravnom konaní v mesiacoch apríl a máj roku 2014 na okresnom súde v ich trestnej veci ako sudkyňa pre prípravné konanie. Po druhé namietali, že už v čase po podaní obžaloby bola v ich veci na krajskom súde založená na rozhodovanie o opravných prostriedkoch príslušnosť senátu 3To. Väčšina námietok však smerovala k tomu, že pri rozhodovaní v ich veci krajský súd porušil zásadu neodňateľnosti zákonného sudcu (že rozhodol senát 5To, ktorého predsedom bol už v poradí tretí predseda tohto senátu, pričom jediným zákonným sudcom je len sudca [REDAKOVANÉ], pozn.).

22. V zmysle judikatúry ústavného súdu zákonným sudcom je sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené podmienky na funkciu sudcu. Okrem toho za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu; ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte (I. ÚS 220/2021).

23. Ústavný súd sa v súvislosti s námietkou sťažovateľov týkajúcou sa opakovaných zmien v zložení senátu 5To krajského súdu, ktorý vydal napadnuté uznesenie, oboznámil s relevantnými dodatkami k rozvrhom práce krajského súdu (ktoré tvoria súčasť spisového materiálu krajského súdu, pozn.). Na základe dodatku č. 21 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2018 (z 15. októbra 2018, pozn.) bolo k 17. októbru 2018 zmenené zloženie senátu vo veci sťažovateľov (nové zloženie senátu – predseda senátu [REDAKOVANÉ] a sudcovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]). Táto zmena senátu bola odôvodnená dlhodobou 6 týždňov presahujúcou práceneschopnosťou predsedu senátu [REDAKOVANÉ] (s cieľom zabezpečiť rovnomerné zaťaženie sudcov trestného úseku krajského súdu, pozn.). Prerozdelenie sa uskutočnilo náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov vygenerovaním člena senátu – sudcu spravodajcu zo sudcov trestného kolégia namiesto sudcu [REDAKOVANÉ].

Zároveň prílohu tohto dodatku tvoril aj zoznam všetkých nevybavených a prerozdeľovaných vecí sudcu [REDACTED] a predmetný dodatok aj presne špecifikuje spôsob a kritériá prerozdeľovania spisov. Následne na základe dodatku č. 14 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2019 (z 28. júna 2019, pozn.) bolo k 1. júlu 2019 opäť zmenené zloženie senátu vo veci sťažovateľov (nové zloženie senátu – predseda senátu [REDACTED] a sudcovia [REDACTED] a [REDACTED]). Aj v tomto prípade obsah tohto dodatku presne stanovuje, že sa ním mení rozvrh práce v časti „Zaradenie sudcov Krajského súdu v Trnave do kolégií“ a medzi členov trestnoprávneho kolégia sa zaraďuje sudca [REDACTED]. K zmene sudcu spravodajcu došlo v dôsledku práceneschopnosti sudcu [REDACTED] (ktorému bola pôvodne prerozdelená vec sťažovateľov po sudcovi [REDACTED], pozn.) a novým sudcom spravodajcom sa stal sudca [REDACTED] (ktorý bol z Okresného súdu Trnava dočasne pridelený na krajský súd od 1. júla 2019 do 31. decembra 2019, pozn.). Aj táto zmena v zložení senátu krajského súdu tak bola jednoznačne vykonaná na základe skutočností odôvodnených v predmetnom dodatku k rozvrhu práce. Navyše, po ukončení práceneschopnosti bola vec sťažovateľov naspäť pridelená (12. augusta 2019, pozn.) pôvodnému sudcovi spravodajcovi [REDACTED], a to až do 12. decembra 2019, keď z dôvodu čerpania dovolenky (od 13. novembra 2019 zo zdravotných dôvodov, pozn.) a následnej na ňu nadväzujúcej práceneschopnosti tohto sudcu bolo nutné na účel eliminácie vzniku zbytočných prietahov opätovne predmetnú trestnú vec prideliť novému sudcovi spravodajcovi ([REDACTED], pozn.). Z dôvodu pretrvávajúcej práceneschopnosti sudcu [REDACTED] bola na základe dodatku č. 3 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2020 (z 31. januára 2020, pozn.) k 27. februáru 2020 ako zastupujúca členka senátu 5To ustanovená sudkyňa [REDACTED]. Súčasťou tohto dodatku je aj tabuľka, ktorá presne určuje poradie sudcov zastupujúcich členov súdneho oddelenia 5 (vrátane senátu 5To, pozn.). Uvedené tak podľa názoru ústavného súdu jednoznačne vyvracia tvrdenia sťažovateľov o tom, že v ich veci malo dôjsť k účelovým zmenám v rozvrhoch práce krajského súdu. Každá z vykonaných zmien v zložení senátu krajského súdu rozhodujúceho o odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu, ktorého výsledkom bolo vydanie napadnutého uznesenia krajského súdu, bola podľa posúdenia ústavného súdu (a detailného preštudovania spisového materiálu, pozn.) vykonaná v súlade s vydanými dodatkami k rozvrhom práce, mala svoje jasné opodstatnenie (nešlo teda o neodôvodnené či podľa názoru sťažovateľov alibistické zmeny v zložení senátu, pozn.) a ústavný súd tak v tejto časti námietok sťažovateľov nevzhladol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení práva na zákonného sudcu.

24. Vo vzťahu k námietke sťažovateľov, že členka odvolacieho senátu (sudkyňa [REDACTED], pozn.) pôsobila už v prípravnom konaní na okresnom súde v ich trestnej veci ako sudkyňa pre prípravné konanie, ústavný súd dáva do pozornosti, že ide zo strany sťažovateľov o mylnú predstavu, že táto skutočnosť by bola spôsobilá založiť porušenie základného práva na zákonného sudcu. Nie je totiž možné stotožňovať predmet rozhodovania v prípravnom konaní s rozhodovaním vo veci samej. Sťažovatelia namietajú, že táto sudkyňa v prípravnom konaní ustanovovala v trestnej veci aj obhajcu, no táto skutočnosť nie je podľa posúdenia ústavného súdu spôsobilá založiť prekážku v rozhodovaní tejto sudkyne ako členky odvolacieho senátu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že prekážkou pre rozhodovanie konkrétneho sudcu vo veci (ako predsedu či člena senátu, pozn.) je, ak pôsobil ako sudca na súde nižšej inštancie a zároveň sa na ňom podieľal na rozhodovacej činnosti (v merite veci, pozn.) a proti takémuto

(ním vydanému, pozn.) rozhodnutiu by následne rozhodoval v odvolacom konaní (ako predseda senátu alebo jeho člen, pozn.). V predmetnej veci však o takýto prípad jednoznačne nejde. Čiže ani vo vzťahu k tejto námietke nie je možné konštatovať oprávnené namietanie porušenia práva na zákonného sudcu.

25. Nakoniec sa ústavný súd vyjadrí aj k poslednej námietke v tejto časti [že už v čase po podaní obžaloby (27. apríla 2015, pozn.) bola v ich trestnej veci na krajskom súde založená na rozhodovanie o opravných prostriedkoch príslušnosť senátu 3Tos, pozn.]. Ústavný súd v prvom rade dáva do pozornosti, že v sťažovateľmi uvádzanom rozhodnutí (uznesení krajského súdu sp. zn. 3Tos/94/2016 z 26. júla 2016) krajský súd rozhodoval (ako to vyplýva z obsahu predloženého spisového materiálu okresného súdu, pozn.) o sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3T/75/2015 z 20. júna 2016, pričom išlo o rozhodovanie vzťahujúce sa na sťažovateľa [redacted] týkajúce sa trvania dôvodov jeho väzby [podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] a uloženého mu obmedzenia [podľa § 82 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku]. Išlo teda o sťažnostné konanie majúce dopad „len“ na väzobné stíhanie a trvanie uložených obmedzení uložených v zmysle Trestného poriadku. Podanie bolo 22. júna 2016 pridelené do „sťažnostného“ senátu 3Tos. Na tomto mieste ústavný súd dáva do pozornosti, že v prípade sťažností podávaných počas priebehu trestného súdneho konania nejde teda o porušenie práva na zákonného sudcu, ak sú predtým rozhodované v inom senáte, ako je ten, v ktorom bude vec nakoniec meritórne rozhodnutá. Predmet rozhodovania o sťažnosti totiž nie je možné stotožňovať s rozhodovaním vo veci samej (aj keď s ním súvisí, pozn.). Ani v tejto časti argumentácie sťažovateľov tak ústavný súd nezistil dôvod na konštatovanie porušenia nimi namietaného základného práva na zákonného sudcu.

26. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 358/2019).

27. S poukazom na všetko uvedené preto ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľmi namietanému porušeniu ich základného práva na zákonného sudcu napadnutým uznesením krajského súdu po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu dospel k záveru, že v uvedenom prípade nevzhladol dôvod na konštatovanie porušenia základného práva sťažovateľov na zákonného sudcu, preto ich ústavné sťažnosti aj v tejto časti odmietol, a to podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

28. Keďže ústavný súd ústavné sťažnosti odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v ich petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 1. februára 2024

Miloš Maďar
predseda senátu